

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 12 kwietnia 2010 r.

DE-III-070-18/2/10

L.dz. 531/10

R. J. Kozłowski
 Marszałek Senatu
 Biura Prez. Senackich
 wpłynęło dn. 15.04.10
 nr 2565.....podpis.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma z dnia 31 marca 2010 r. (znak: BPS/DSK-043-2611/10), poniżej przedstawiam stanowisko do oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Rafała Muchackiego podczas 51 posiedzenia Senatu RP w dniu 26 marca 2010 r.

Dotychczas funkcjonujące regulacje prawne nie zakazywały energetycznego wykorzystania ziaren zbóż. Dzięki rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 23 lutego 2010 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii*, w którym dokonano rozszerzenia definicji biomasy, możliwe będzie uzyskanie tzw. zielonych certyfikatów za energię elektryczną wytworzoną w oparciu o ziarna zbóż nie spełniające wymagań jakościowych dla zbóż w zakupie interwencyjnym określonych w art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 687/2008 z dnia 18 lipca 2008 r. *ustanawiającego procedury przejścia zbóż przez agencje płatnicze lub agencje interwencyjne oraz metody analizy do oznaczania jakości zbóż* (Dz. Urz. UE L 192 z 19.07.2008 r., str. 20) i ziarna zbóż, które nie podlegają zakupowi interwencyjnemu.

Możliwość wykorzystania na cele energetyczne ziaren zbóż była oczekiwana zarówno przez energetykę, jak też rolnictwo. Przed energetyką postawione zostały rosnące z roku na rok zadania w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii. Zadania te rodzą problemy związane między innymi z dostarczeniem odpowiedniej ilości biomasy, którą można przetworzyć na nośniki energii (ciepło, energia elektryczna itp.). Jednocześnie rolnictwo, z racji swej specyfiki, napotyka problemy z zagospodarowaniem produktów nie

przydatnych na cele konsumpcyjne. Ze specyfiki produkcji rolnej, uzależnionej od przebiegu warunków pogodowych, wynika, że 5 – 10% ogólnego wolumenu produkcji roślinnej nie można wykorzystać do celów żywnościowych lub jej przydatność jest znacząco ograniczona. Ponadto należy mieć na uwadze warunki glebowo-klimatyczne Polski, ograniczające możliwość produkcji zbóż na cele żywnościowe na glebach słabych oraz brak alternatywy dla innej produkcji na tych terenach.

W chwili obecnej średnia cena biomasy kształtuje się na poziomie około 25 zł/GJ. Przyjmując, że średnia wartość opałowa ziaren zbóż kształtuje się na poziomie około 15 – 17 GJ/t, należy zauważyć, iż energetyka nie będzie zainteresowana ziarnami zbóż w sytuacji, gdy ich cena przekroczy poziom 375 – 425 zł/t. Powyższe oznacza, iż wytwórcy rolni nie będą zainteresowani niszczeniem pełnowartościowego zboża w sytuacji, gdy osiągnie ono powyższą cenę. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż obecnie ceny pszenicy kształtują się na poziomie 470 – 480 zł/t, jęczmienia na poziomie 420 – 430 zł/t, a ceny kukurydzy na poziomie ok. 700 zł/t.

Ponadto, należy zauważyć, iż biomasa w postaci ziaren zbóż, ze względów technologicznych nie może być wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej bez ograniczeń. Wymaga bowiem zaznaczenia, iż duża zawartość związków alkalicznych oraz związków chloru w ziarnach zbóż powoduje szybką korozję urządzeń technicznych. Z informacji Ministerstwa Gospodarki wynika, iż w jednostkach wytwórczych, w których spalana jest wyłącznie biomasa, udział ziaren zbóż w całej masie biomasy dostarczonej do procesu spalania może osiągnąć maksymalnie 10%.

Dodatkowo należy zauważyć, że opłacalność produkcji rolnej na gruntach słabych jest niska, co sprawia, że grunty te są ugorowane lub wycofywane z produkcji rolnej poprzez ich zalesianie. Stworzenie możliwości zagospodarowania przedmiotowych zbóż na cele energetyczne umożliwiła rozwój tych upraw, a tym samym włączenie do produkcji biomasy gruntów dotychczas ugorowanych. Dodatkową korzyścią będzie utrzymanie tych gleb we właściwej kulturze rolnej oraz wytwarzanie biomasy na cele energetyczne dostępnej lokalnie czy też regionalnie. Podkreślenia wymaga, iż energetyczne zagospodarowanie ziaren zbóż nieprzydatnych z punktu widzenia konsumpcji nie stwarza zagrożenia dla rynku żywności, stanowiąc jednocześnie logiczną i uzasadnioną alternatywę dla produkcji rolniczej na użytkach rolnych, gdzie nie jest możliwe wytwarzanie oczekiwanej żywności. Należy jednocześnie zauważyć, że wykorzystanie biomasy pochodzenia rolniczego, w tym również zbóż, na cele energetyczne jest powszechne w wielu krajach (np. w Szwecji, Finlandii, U.S.A., Kanadzie).

Ponadto należy zaznaczyć, iż ceny zbóż ze względu na ich rolę cenotwórczą stanowią centralne ogniwo rynku żywnościowego i mają nie tylko bezpośredni wpływ na ceny przetworów zbożowych, ale pośrednio wpływają także na ceny wielu produktów zwierzęcych. Ceny zbóż mają zasadnicze znaczenie dla oceny funkcjonowania rynku żywnościowego jako całości i możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych społeczeństwa w sytuacji, gdy wydatki na pieczywo i przetwory zbożowe oraz wieprzowinę i drób wyprodukowane w oparciu o pasze zbożowe, stanowią prawie 40% całkowitych wydatków na żywność. Analiza cen i ich transmisji wskazuje jednak, że ten wpływ stopniowo maleje, co szczególnie widoczne jest w przypadku pieczywa. W miarę pogłębiania przetwórstwa, zwiększania wartości dodanej, zmniejszania gramatury i różnicowania opakowań, a także zmiany asortymentu produkowanego pieczywa, udział cen skupu zbóż w cenie detalicznej przetworów stopniowo maleje. Coraz większy wpływ na ceny detaliczne mają koszty poza surowcowe, w tym koszty pracy, energii, opłat środowiskowych itp.

Wyrażam przekonanie, iż przedstawione wyjaśnienia stanowią wystarczającą odpowiedź na kwestie poruszone w oświadczeniu złożonym przez Pana Senatora Rafała Muchackiego.

2 *Janina Jędrzejewska*
z up. MINISTREK
Joanna Jędrzejewska
POSZKESZCZONA
POSZKESZCZONA

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów